

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 3. marts 2009
Kontor: Integrationskontoret
J.nr.: 2008/5100-12
Sagsbeh.: JEL
Fil-navn: Høringsnotat, L 140

Notat om høringssvarene vedrørende forslag til lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven (Erhvervsrettet danskundervisning på internettet, danskuddannelse til EU-grænsependlere m.v.), L 140

1. Indledning

Integrationsministeriet har ved brev af 20. februar 2009 hørt en række myndigheder og organisationer over udkast til lov om ændring af lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. og integrationsloven.

Følgende myndigheder og organisationer har haft bemærkninger til lovudkastet:

AOF Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Industri, Dansk Oplysnings Forbund, Danske Handicaporganisationer, Det Centrale Handicapråd, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser og KL.

Følgende myndigheder og organisationer har ikke haft bemærkninger til lovudkastet:

Datatilsynet og FOF's Landsorganisation.

Følgende myndigheder og organisationer har ikke besvaret høringen:

Beskæftigelsesrådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Landsorganisationen i Danmark, Liberalt Oplysningsforbund, Lærernes Centralorganisation, Rådet for Etniske Minoriteter og Uddannelsesforbundet.

2. Bemærkninger til lovforslaget

Generelt hilses forslaget om erhvervsrettet danskundervisning på internettet og danskuddannelse til EU-grænsependlere velkomment. Der rejses dog en række spørgsmål, som kommenteres i de følgende afsnit.

2.1. Erhvervsrettet danskundervisning på internettet (Online Dansk)

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser (FLD) peger på, at online-undervisningen allerede foregår på nogle af landets sprogcentre, og foreningen sætter spørgsmålstegn ved, om det nye gratis tilbud om Online Dansk vil komme til at virke konkurrenceforvridende. Endvidere nævner FLD, at det er uafklaret, om de udlændinge, der benytter sig af tilbuddet, har ret til hele det grundlæggende treårige uddannelsesstilbud, ligesom det fremstår som uafklaret, hvem der varetager den informations- og vejledningsforpligtelse, der formodes at være tilknyttet tilbuddet om Online Dansk. Endelig foreslår FLD, at Online Dansk forankres i Integrationsministeriet for at sikre danskfagligheden i tilbuddet.

Dansk Flygtningehjælp går ud fra, at Online Dansk ikke vil virke konkurrenceforvridende i forhold til Dansk flygtningehjælps tilbud "Netdansk".

AOF Danmark anbefaler, at personer, der bruger Online Dansk, får mulighed for vejledning af en lærer i forbindelse med brugen af tilbuddet, eventuelt med brugerbetaling.

Dansk Industri og Dansk Arbejdsgiverforening finder, at den indplacering på danskuddannelse, som finder sted efter ankomsten til Danmark, bør tage hensyn til de færdigheder, som kursisten allerede har opnået ved at anvende Online Dansk før ankomsten til Danmark.

Danske Handicaporganisationer gør opmærksom på, at alle offentlige myndigheder skal sikre, at offentlige hjemmesider overholder den internationale tilgængelighedsstandard WCAG 2.0.

Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at det ikke kan udelukkes, at det gratis tilbud om Online Dansk vil kunne betyde, at konkurrencen med eventuelle, allerede eksisterende udbydere af tilsvarende erhvervsrettet danskuddannelse alt andet lige ikke vil komme til at foregå på lige fod. Det skal dog understreges, at Online Dansk vil blive udbudt i EU-udbud med prækvalifikation, således at eksisterende virksomheder på markedet får mulighed for at konkurrere om opgaven på åbne og lige vilkår.

Integrationsministeriet kan oplyse, at en udlænding, der opfylder betingelserne i danskuddannelsesloven, har ret til det treårige danskuddannelsesstilbud, også selv om den pågældende forinden har fulgt tilbuddet om Online Dansk. En udlænding, der har fulgt Online Dansk, og som efterfølgende skal indplaceres på en af de tre danskuddannelser, skal indplaceres på det modul, hvor den pågældende forventes at kunne nå de opstillede mål og få det største udbytte af undervisningen.

Online Dansk vil blive tilrettelagt som et rent online-tilbud og vil således ikke omfatte vejledning af en lærer i forbindelse med anvendelse af tilbuddet. Det vil dog være muligt for private operatører at tilbyde sideløbende vejledning af Online Dansk-kursister, ligesom det vil være muligt for sprogcentre og andre udbydere af dansk-uddannelse at anvende Online Dansk i danskundervisningen.

Med hensyn til spørgsmålet om en informations- og vejledningsforpligtelse, kan det oplyses, at Online Dansk vil omfatte informationer og instruktioner på engelsk og en række andre fremmedsprog.

Endelig kan det oplyses, at det vil fremgå af udbudsmaterialet, at den obligatoriske internationale tilgængelighedsstandard skal overholdes.

2.2. Danskuddannelse til EU-grænsependlere

KL nævner, at grænsependleres arbejdsforhold ofte er af kortere varighed og har skiftende karakter, og at det derfor rejser spørgsmålet om, hvordan det sikres, at de pågældende også efter første henvisning fortsat har arbejde i Danmark og dermed ret til danskuddannelse. KL peger på, at en løsning kunne være at lade kommunerne få adgang til at trække på indkomstregisteret i disse sager. KL nævner endvidere, at det også kan give problemer at beregne den treårige uddannelsesret for denne gruppe, hvis beskæftigelsesforhold ofte består af perioder med og uden arbejde. KL nævner også, at den gældende betalingsform, dvs. at kommunerne betaler en modultakst forud til udbyderen for et undervisningsforløb - typisk af en vis længde - er uheldig for kommunerne, fordi den omhandlede persongruppe ofte kun bliver i landet i kortere perioder. KL foreslår derfor, at undervisning til grænsependlere bliver finansieret ved en timebetaling. KL henviser i den forbindelse til de anbefalinger, som en af regeringen nedsat arbejdsgruppe har foreslået, jf. lovforslagets afsnit 2.

KL er desuden enig i, at det er vanskeligt at vurdere, hvor mange grænsependlere der vil tage imod tilbuddet om danskuddannelse, men mener dog, at Integrationsministeriets skøn er sat meget lavt. Med hensyn til eventuelle berettigede erstatningskrav, som rejses af EU-grænsependlere eller andre, der måtte have betalt for danskundervisning, er det KL's opfattelse, at disse erstatningskrav er kommunerne uvedkommende.

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser og Dansk Flygtningehjælp rejser også en række spørgsmål i forbindelse med danskuddannelses tilbuddet til EU-grænsependlerne, herunder hvordan kommunen skal opfylde informationspligten, og om der kan opkræves gebyr af grænsependlerne.

Integrationsministeriet skal bemærke, at det generelt må henhøre under den enkelte kommune at føre kontrol med, om en udlænding, der tilbydes danskuddannelse, løbende opfylder betingelserne herfor. Opstår der tvivl herom, må kommunen undersøge forholdet nærmere. Dette gælder også i forhold til EU-grænsependlere, hvor kommunen i tvivlstilfælde kan bede den pågældende udlænding om at dokumentere, at betingelserne fortsat er opfyldt.

Med hensyn til spørgsmålet om EU-grænsependlernes betaling af gebyr for undervisningen vil der blive fastsat regler herom i bekendtgørelse om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. svarende til de regler, der er fastsat for selvforsørgende udlændinge.

Integrationsministeriet vil vejlede kommuner og sprogcentre om de særlige forhold, der kan give anledning til tvivl i forbindelse med tilbud om danskuddannelse til EU-grænsependlere, herunder spørgsmålet om beregning af den treårige uddannelsesret og om bortfald af retten til danskuddannelse.

Med hensyn til spørgsmålet om et eventuelt erstatningsansvar over for de EU-grænsependlere, som selv måtte have betalt for danskuddannelse, kan Integrationsministeriet oplyse, at spørgsmålet om, hvem der skal dække eventuelle berettigede erstatningskrav fra EU-grænsependlere, er under afklaring.

2.3. Udvidelse af forsøgsbestemmelse i danskuddannelsesloven

Dansk Arbejdsgiverforening finder det positivt, at der iværksættes forsøg, der kan videreudvikle danskuddannelsestilbuddet, men ser dog gerne, at det er meget klart, at forsøg bør have til formål at imødekomme såvel individuelle som arbejdsmarkedets behov for danskuddannelse.

Dansk Industri håber, at udvidelse af forsøgsbestemmelsen kan medvirke til, at det bliver enklere for brugerne at benytte tilbuddene om danskuddannelse.

Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser ser udvidelse af forsøgsbestemmelsen som et led i de igangværende afbureaukratiseringsbestræbelser, men er dog betænkelige ved den brede affattelse af bestemmelsen og foreslår, at fravigelse af lovens bestemmelser i forbindelse med forsøgs- og udviklingsarbejde ikke må undergrave eksisterende kontraktsforhold (mellem kommune og udbyder af danskuddannelse) og at en fravigelse af reglerne altid bør have midlertidig karakter.

Integrationsministeriet skal bemærke, at baggrunden for udvidelse af forsøgsbestemmelsen alene er et ønske om at give kommuner og udbydere af danskuddan-

nelse mulighed for at indhente erfaringer med forenklede sagsgange i afbureaukratiseringsøjemed.

2.4. Kommunernes adgang til indkomstregisteret

Der har ikke været bemærkninger til forslaget om kommunernes mulighed for at få adgang til oplysninger i indkomstregisteret i sager om hjemtagelse af resultattilskud efter integrationslovens regler.

2. 5. Andre bemærkninger, som ikke har direkte sammenhæng med lovforslaget

Det Centrale Handicapråd (DCH) gør opmærksom på, at Center for Ligebehandling af handicappede i centrets årsberetning fra 2007 offentliggjorde en undersøgelse om handicapkompensation til flygtninge og indvandrere i forbindelse med danskundervisningen. Undersøgelsen viste bl.a., at mange flygtninge og indvandrere med funktionsnedsættelse ikke får den fornødne kompensation i løbet af danskuddannelsen, enten i form af hjælpemidler, særligt tilrettelagt undervisning eller specialundervisning.

DCH nævner endvidere, at integrationsministeren besvarede en række spørgsmål fra Folketinget på baggrund af undersøgelsen, og at det fremgik af ministerens besvarelse af 14. april 2008 af spørgsmål 9, at integrationsministeren ville overveje nogle af de rejste problemer i forbindelse med en kommende ændring af danskuddannelsesloven. DCH opfordrer derfor integrationsministeren til at tage stilling til spørgsmålene i forbindelse med det aktuelle lovforslag. DCH peger særligt på, at der bør indføres et klart sektoransvar på området, således at det sikres, at kursister med funktionsnedsættelser tildeles de fornødne hjælpemidler i danskundervisningen og ved prøveafleggelse. DCH anbefaler endvidere, at der sikres klageadgang i forbindelse med indplaceringen på danskuddannelse og ved ansøgning om støtte i forbindelse med undervisningen.

Danske Handicaporganisationer finder det kritisabelt, at danskuddannelsesloven ikke indeholder bestemmelser om specialpædagogisk støtte (sektoransvar).

Integrationsministeriet skal hertil bemærke, at spørgsmålet om indførelse af et sektoransvar på danskuddannelsesområdet og en eventuel klageadgang i forbindelse med indplacering på danskuddannelse og ved ansøgning om støtte i forbindelse med undervisningen vil blive overvejet.

